

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
Український відкритий університет післядипломної освіти
Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти
Кафедра психології управління

Презентація для користувачів сервісу
«Універсал-онлайн»
Методика: «Соціум»
Координатно-соціограмний аналіз
класного колективу

Вступ

Складність і значна витрата часу на обробку результатів дослідження міжособистісних стосунків у класному колективі ставлять одну з найефективніших діагностичних методик на останнє місце у практичному використанні даного інструментарію в шкільного психолога та соціального педагога.

В хмарному сервісі «Універсал-онлайн» дану методику можна провести швидко і ефективно.

Збір даних опитування

- Опитування значимого дорослого (класний керівник; вчитель, що проводить багато часу з класом).
- Опитування учнів класного колективу.

Порядок роботи:

Крок 1. Вибір класного колективу, що тестується

- Класні колективи, що опитуються реєструються в сервісі «Універсал-онлайн».
- Класному керівникові та учням надаються логіни і паролі для входу до особистого кабінету.

Крок 2. Оцінка активності учнів класним керівником

- На цьому кроці класний керівник вносить дані на кожного учня
- Оцінка активності з кожної групи видів діяльності оцінюється в балах від 0 до 3 (згідно інструкції «Соціум»), яка знаходиться на сайті сервісу.

Заклад освіти   Діагностика   Аналіз   Конструювання   Програмування   Моделювання   Планування   Творення   Реалізація

Діагностика / Життєва активність / Дані
Дані для : 8-А Янчук С. К., 2019 - 2020 н.р., Зріз № 4

№	Прізвище	Прис	Д/І	Ф/О	Х/О	П/П	Н/П	С/К	Г/К	Н/Г	Д/К
1	Анацька	+	2	2	1	2	2	1	1	2	2
2	Білоус	+	2	1	2	3	2	2	1	1	1
3	Вернигора	+	1	1	2	1	2	2	2	2	2
4	Гуменюк	+	2	2	3	3	3	2	2	2	2
5	Дорошенко	+	1	1	1	1	2	2	1	1	1
6	Єніна	+	2	3	3	3	2	2	3	3	3
7	Жиленко	+	1	2	1	1	2	3	3	2	2
8	Зінченко	+	2	2	2	2	2	2	2	2	2
9	Коломійцева	+	1	1	2	2	2	1	1	2	2
10	Лобода	+	1	2	1	2	1	2	1	2	1
11	Миرونенко	+	2	1	2	1	2	2	1	1	2
12	Носач	+	2	1	1	2	2	2	2	1	2
13	Опанасюк	+	1	2	2	1	1	1	1	1	1
14	Прокопенко	+	2	3	2	3	3	3	3	2	2
15	Ракицький	+	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Ставнійчук	+	3	3	2	2	2	3	3	2	3
17	Тисменко	+	2	2	2	2	1	1	2	2	2
18	Фурса	+	3	2	2	3	3	2	2	2	2
19	Хоменко	+	1	2	2	1	1	1	2	2	1
20	Юхимчук	+	2	3	2	2	1	1	2	3	2

Ввід даних для: Показувати результат для online-тестування

Варіант 1   Варіант 2

Варіант 1

II. Взаємостосунки у класному колективі

1: _____
2: _____
3: _____
4: _____

III. Ціннісні орієнтації в сфері спілкування

1: _____
2: _____
3: _____
4: _____
5: _____
6: _____
7: _____
8: _____
9: _____

Крок 3. Опитування учнів

- На цьому кроці в діалозі в онлайн-режимі або анкета-бланк проводиться тестування учнів
- Дані опитаних учнів складаються з відповідей з 13 питань (4 питання на взаємостосунки, 9 питань – ціннісні орієнтації в системі взаємостосунків).

Заклад освіти   Діагностика   Аналіз   Конструювання   Програмування   Моделювання   Планування   Творення   Реалізація

Діагностика / Життєва активність / Дані
Дані для : 8-А Янчук С. К., 2019 - 2020 н.р., Зріз № 4

№	Прізвище	Прис	Д/І	Ф/О	Х/О	П/П	Н/П	С/К	Г/К	Н/Г	Д/К
1	Анацька	+	2	2	1	2	2	1	1	2	2
2	Білоус	+	2	1	2	3	2	2	1	1	1
3	Вернигора	+	1	1	2	1	2	2	2	2	2
4	Гуменюк	+	2	2	3	3	3	2	2	2	2
5	Дорошенко	+	1	1	1	1	2	2	1	1	1
6	Єніна	+	2	3	3	3	2	2	3	3	3
7	Жиленко	+	1	2	1	1	2	3	3	2	2
8	Зінченко	+	2	2	2	2	2	2	2	2	2
9	Коломійцева	+	1	1	2	2	2	1	1	2	2
10	Лобода	+	1	2	1	2	1	2	1	2	1
11	Мироненко	+	2	1	2	1	2	2	1	1	2
12	Носач	+	2	1	1	2	2	2	2	1	2
13	Опанасюк	+	1	2	2	1	1	1	1	1	1
14	Прокопенко	+	2	3	2	3	3	3	3	2	2
15	Ракицький	+	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Ставнійчук	+	3	3	2	2	2	3	3	2	3
17	Тисненко	+	2	2	2	2	1	1	2	2	2
18	Фурса	+	3	2	2	3	3	2	2	2	2
19	Хоменко	+	1	2	2	1	1	1	2	2	1
20	Юхимчук	+	2	3	2	2	1	1	2	3	2

Ввід даних для: 5. Дорошенко Павло Показувати результат для online-тестування

Варіант 1   Варіант 2

Варіант 1

II. Взаємостосунки у класному колективі

1: 8, 15, 18
2: 3, 11, 13
3: 7, 19, 20
4: 9, 12, 15

III. Ціннісні орієнтації в сфері спілкування

1: 2, 6, 7, 14, 17, 19
2: 5, 7, 9, 11, 13, 16
3: 2, 3, 5, 9, 10, 11, 12, 18
4: 4, 6, 11, 15, 18
5: 2, 5, 6, 7, 8, 10, 16
6: 5, 8, 11, 13, 15, 17, 20
7: 1, 2, 4, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 17, 20
8: 2, 4, 6, 10, 13, 15, 18, 19, 20
9: 2, 3, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 15, 18

Крок 4. Аналіз соціометричної матриці

- Соціометрична матриця дає можливість аналізувати взаємовибори учнів за номерами питань
- В останніх колонках відображений офіційний (Ci) та неофіційний статус (Si) учня

Соціометрична матриця

8-А класу Віртуальна школа 2019-2020 н.р.

Зріз №4

Класний керівник: Янчук С. К.

№	Прізвище, ім'я учня	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	R+	R-	SUM	Si	Ci
1	Анацька М.			3				4	1		1	1	2	1			1				1	7	-2	5	0.13	0.11
2	Білоус К.	3			13			1			1						1					6	0	6	0.16	0.11
3	Вернигора Т.	13	2			2	1		2	2	3	3	3	13	2		4		2	3	3	10	-7	3	0.08	0.11
4	Гуменюк І.							3			4			2	4	1	2	3	1	1		5	-4	1	0.03	0.56
5	Дорошенко П.	14			24		4		3	4		4	24	4		3			3	2		4	-10	-6	-0.16	-0.19
6	Єсіна К.			34					1	13											2	4	-3	1	0.03	0.78
7	Жиленко К.	13	13		13	3					4	1	1				3		4		2	10	-3	7	0.18	0.26
8	Зінченко А.	24	4	4	2	1		1		2	13			4		2		1	2		5	-9	-4	-0.11	0.33	
9	Коломійцева Г.			3	2	4	1	3	2			1			4	2				2		4	-6	-2	-0.05	0.04
10	Лобода І.		4	3			3											3	4	4	4	3	-3	0	0	-0.04
11	Мироненко В.	3	13			2	24	2		1				3	2	1	1				1	8	-5	3	0.08	0.04
12	Носач В.	3	4	1	4		4	3		2	2							4	4	4		3	-8	-5	-0.13	0.11
13	Опанасюк М.				3	2									3						2	-1	1	0.03	-0.19	
14	Прокопенко О.	1		12			2		24	3		3	2	3		4		24	1			6	-8	-2	-0.05	0.7
15	Ракицький Т.	1	13		3	14		2			4	2			3		2					6	-5	1	0.03	-0.33
16	Ставнійчук І.	4	2	4		3							3	1					3		3	5	-3	2	0.05	0.7
17	Тисменко П.			3					13	13	1											6	0	6	0.16	0.19
18	Фурса Я.	2	3		1	2	3					4		4	4	3	1				5	-5	0	0	0.56	
19	Хоменко К.			3	4	3	4			4	2	13				4	4				4	4	-7	-3	-0.08	-0.04
20	Юхимчук С.				23	2	3	1			3				1			2				5	-3	2	0.05	0.33

Примітка:

Крок 5. Аналіз координатно-соціограмної матриці (КСМ)

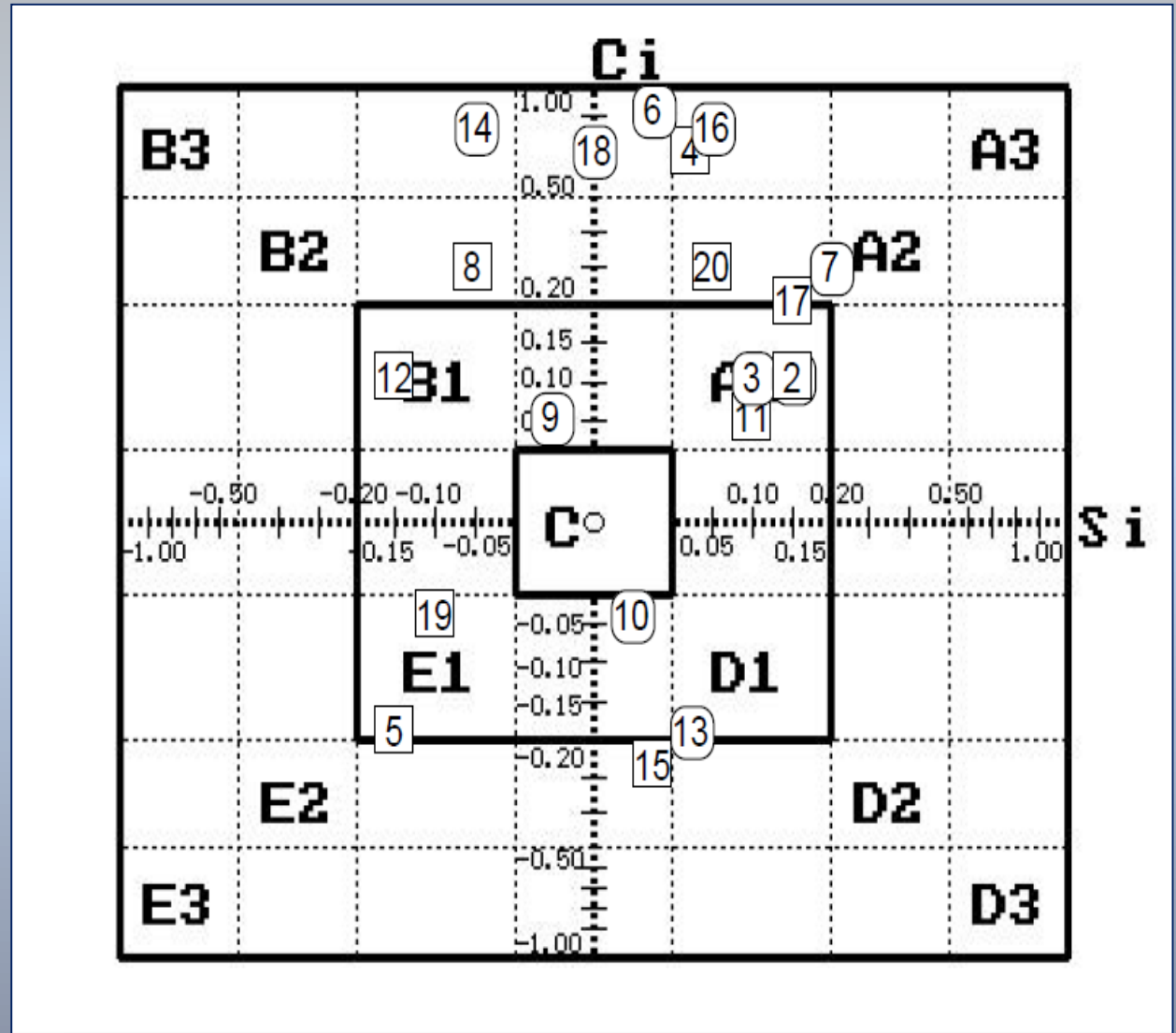
- КСМ дозволяє побачити графічне зображення статусу учня у колективі, відношення до нього як з боку однокласників (S_i), так і з боку класного керівника (C_i)

КООРДИНАТНО-СОЦІОГРАМНА МАТРИЦЯ

Квадранти:
 «А» - актив;
 «Б» – ізоляція;
 «D» - пасив;
 «E» – група ризику.

Крок 6. Аналіз структури класного колективу

- Дає змогу звернути увагу на учнів, що потребують особливого відношення і корекції проблем

Коефіцієнт згуртованості: 0.02

Структура класного колективу

Актив(55%)

1. Анацька М.
2. Білоус К.
3. Вернигора Т.
4. Гуменюк І.
6. Єніна К.
7. Жиленко К.
11. Мироненко В.
16. Ставнійчук І.
17. Тисменко П.
18. Фурса Я.
20. Юхимчук С.

Пасив(15%)

10. Лобода І.
13. Опанасюк М.
15. Ракицький Т.

Відторгнуті(0%)

Ізольовані(30%)

5. Дорошенко П.
8. Зінченко А.
9. Коломійцева Г.
12. Носач В.
14. Прокопенко О.
19. Хоменко К.

Зона ризику(10%)

5. Дорошенко П.
19. Хоменко К.

Примітка:

Статус учнів класу: Сі- офіційний статус, Si- неофіційний статус.

Координатно - соціограмна матриця:

квадрант А- актив; квадрант D- пасив; квадрант С - на межі ізоляції з середньою активністю;

квадрант В1 (Si: -0.2...0, Ci: 0...1)- ізоляція; квадрант В2, В3 (Si:-1...-0.2,Ci: -1...0)- відторгнення;

квадрант Е - зона ризику; Е1 (Si:-0.2...0,Ci:0...1)-ізоляція+пасив; Е2,Е3 (Si: -1..-0.2,Ci: -1..0)- відторгнення+пасив.

Крок 7. Аналіз взаємостосунків між лідерами і підлідерами

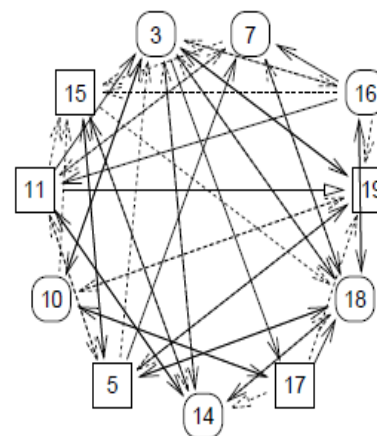
- Дозволяє побачити результати взаємостосунків лідерів та підлідерів між собою, їх рейтинг та ціннісні орієнтації

Аналіз взаємостосунків між лідерами і підлідерами
учнів 8-А класу Віртуальна школа 2019-2020 н.р.

Соціометрична матриця

№	Прізвище, ім'я учня	3	7	16	19	18	17	14	5	10	11	15	R+	R-	SUM	Si	P	Ц/О	С/К
3	Вернигора Т.(7)		4	3	2	2	2	3	3				3	-4	-1	-0.05	V	ДК(13)	0.35
7	Жиленко К.(5)			3	4				3	4			2	-2	0	0	IV	НП(10)	0.3
16	Ставнійчук І.(4)	2			3								1	-1	0	0	IV	НП(11)	0.3
19	Хоменко К.(3)	3	4			4		3	2	13			4	-3	1	0.05	III	НП(12)	0.3
18	Фурса Я.(3)	3	3	3			1	4	1			4	5	-2	3	0.15	I	ДК(8)	0.35
17	Тисменко П.(3)	3							1				2	0	2	0.1	II	ФО(10)	0.25
14	Прокопенко О.(3)	12			1	24				3	4		3	-4	-1	-0.05	V	ДК(9)	0.15
5	Дорошенко П.(3)			2	3					4	3		2	-2	0	0	IV	ДК(11)	0.25
10	Лобода І.(3)	3		4		3							2	-1	1	0.05	III	ДК(9)	0.25
11	Мироненко В.(3)		2	1				1	2				2	-2	0	0	IV	ГК(10)	0.4
15	Ракицький Т.(3)		2	2				3	14	4	2		2	-5	-3	-0.15	VI	ДК(14)	0.35

Взаємостосунки між лідерами і підлідерами

Висновки

- Час проведення методики «Соціум» дорівнює 25 хв. класним керівником та 15 хв. опитування учнів в комп'ютерному класі або на мобільному телефоні.
- Опитування учнів та класного керівника бажано проводити два рази на навчальний рік (осінь, весна)
- Класний керівник завжди відповідає першим.
- Загальні звіти (таблиці, матриці, характеристики, рекомендації) які створюються автоматично на хмарному сервісі надаються класному керівнику та практичному психологу.

Сервіс: <https://universal-school.com/>

Сайт сервісу: <https://universal-online.org/>

Т: [+38\(066\) 66-24-161](tel:+380666624161), kyrichuk@ukr.net

<https://www.facebook.com/valeri.kirichyk>

ЗАПРОШУЮ ДО СПІВПРАЦІ!